

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta

ILMOITETTU TOIMINTA

Ilmoituksen tekijä ja osoite

Bonvesta Oy
Niementie 1
PL 32, 37601 Valkeakoski

Kunnostettava alue ja sen sijainti

Kohde sijaitsee Perämeren rannalla Halosenlahden pohjukassa. Sijainti on esitetty karttaliitteessä 9M050320/1.

Ilmoituksen peruste

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelulain 78 §:n 2 momentin perusteella.

Ilmoitus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle 15.9.2005

Alueen kuvaus, tutkimukset ja kunnostaminen

PSV – Maa ja Vesi Oy on suorittanut Haukiputaan kunnan alueella olevan Halosenniemen entisen saha-alueen maaperän pilaantuneisuusselvityksen ja laatinut sen pohjalta tämän kunnostussuunnitelman. Kohde sijaitsee Perämeren rannalla Halosenlahden pohjukassa.

Tukkien sahaus aloitettiin Haukiputaan Halosenniemessä vuonna 1890. Sahan omisti Halonen Ångsågs- niminen yritys vuoteen 1902 saakka. Sahaustoiminta jatkui vuonna 1921, jolloin Rauma Wood Ltd. rakensi uuden laitoksen Halosenniemeen. Peräkäisten tulipalojen vuoksi tuotanto käynnistyi vasta vuonna 1923. 1930-luvun alussa Rauma Wood Ltd. joutui Kansallis-Osake-Pankin omistukseen. Raahe Osakeyhtiö osti Halosenniemen sahan vuonna 1936. Vuonna 1942 Raahe Osakeyhtiö yhdistettiin Rauman osakeyhtiöön, ja uuden yhtiön nimeksi tuli Rauma-Raahe Osakeyhtiö. Mainitulle yritykselle siirtyi mm. Halosenniemen saha, jonka toiminta jatkui aina vuoteen 1950 saakka.

Kohteesta vuonna 1958 otetun ilmakuvan perusteella toimintaa voidaan olettaa jatkuneen vielä 1950-luvun alkupuoliskolla, sillä rannassa ja ranta-alueella havaitaan kuvausajankohtana olleen tukkeja. Kloorifenolipitoisia kyllästysaineita alettiin käyttää

vasta 1950-luvun alussa. Ilmakuvan perusteella arvioidaan saha-alueen itäosassa olleen öljysäiliöitä.

Kohde ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Kiinteistöllä ei ole vesi-tai viemärijohtoja.

Halosenniemen alueella on voimassa Purkumäen- Halosenniemen osayleiskaava. Kaavamerkintöjen mukaisesti tutkimuskohde, kiinteistö rek nro 11:249 on viheraluetta (V9 teollisuusaluetta (Ty) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M). Naapurustossa on pientaloasutusta (AO, RM), maa- ja metsätalousalueita sekä virkistysalueita (VV). Kohteen pohjoispuolella sijaitsee mm. leirikeskus.

Yhteenveto tutkimuksista

Tutkimuskohteessa suoritettiin kairauksia 6.-9.6.2005. Maanäytteet otettiin monitoimikairalla ns. Auger-tekniikalla, jolloin maaperästä saadaan jatkuva näytesarja. Pisteet sijoitettiin lautatarhan alueelle, saharakennuksen kohdalle ja sen edustalle, sahausalueelle, purukasaan, sekä tukkien varastointialueelle, jossa ilmavalokuvatulkinnan perusteella on voinut sijaita öljyvarasto. Kairauksia tehtiin 26 tutkimuspisteessä. Neljään näytepisteeseen asennettiin pohjavesiputki.

Analyysitulokset

PAH-yhdisteet ja kloorifenolit

PAH-yhdisteet (16 komponenttia + PAH yhteensä) analysoitiin yhdestä näytteestä (Kok 7) ja kloorifenolit kaikista näytteistä. Kok 7 muodostettiin näytteistä, jotka otettiin savupiipun läheisyydessä sijaitsevista pisteistä KK12 ja KK13.

PAH-yhdisteiden yhteispitoisuus tutkitussa näytteessä oli 4,68 mg/kg, mikä alittaa PAH- yhteispitoisuudelle määritellyn SAMASE-ohjearvon (20mg/kg). Yksittäisten komponenttien pitoisuudet olivat alle SAMASE- ohjearvotason.

Tutkitut kloorifenolien yhteispitoisuudet olivat pääsääntöisesti alle analyysitarkkuusrajan (<0,1 mg/kg). Ainoastaan kokoomanäytteissä Kok5 ja Kok 6 todettiin kloorifenoleja: Kok5:ssä kloorifenolien kokonaispitoisuus oli 1,7 mg/kg. Yksittäisistä komponenteista 2,3,4,6-tetrakloorifenolipitoisuus 0,59 mg/kg ylittää SAMASE-ohjearvon (0,4 mg/kg). Myös pentakloorifenolipitoisuus 1,1 mg/kg on ohjearvoa (0,4 mg/kg) suurempi. Pitoisuudet ovat kuitenkin SAMASE raja-arvoa pienemmät. Kok6:ssa kloorifenolien yhteispitoisuus 0,3 mg/kg oli lievästi koholla.

Dioksiinit ja furaanit

Tutkittujen neljän kokoomanäytteen dioksiini- ja furaanipitoisuudet olivat koholla ja ylittävät pilaantuneisuuden arvioinnissa käytettävän ohje-arvon (20 ng/kg) saharakennuksen kohdalla. Kok5:n pitoisuus 8100 ng/kg oli myös raja-arvoa (500 ng/kg) suurempi. Kok6:n pitoisuus 499 ng/kg oli raja-arvopitoisuutta vastaava. Muiden näytteiden pitoisuudet olivat 140-150 ng/kg ollen ohje- ja raja-arvojen välillä.

Metallit

Kolmesta näytteestä (Kok8, Kok11, Kok 13) analysoitiin arseenin, kromin ja kuparin pitoisuudet. Ne vaihtelivat välillä 3,4-47 mg/kg ja alittivat SAMASE-ohjearvot.

Öljyhiilivedyt

Kokoomanäytteestä 12 (0,2-0,5 m) analysoitiin öljyhiilivedyt C10-C40 (keskitisleet ja raskaat hiilivedyt). Pitoisuustaso, 4000 mg/kg ylittää raskaille hiilivedyille asetetun SAMASE-raja-arvon (2000 mg/kg).

Riskinarviointi

Kunnostuskohde on vanhaa saha-aluetta joka sijaitsee Perämeren ranta-alueella. Sahan aikaiset maanpäälliset rakenteet on purettu. Alue on kaavoitettu viheralueeksi ja teollisuuskäyttöön.

Dioksiinit ja furaanit ovat pidättyneet entisen saharakennuksen alueen maan pintakerrokseen (0-0,1,0 m). PCDD/F-yhdisteet kiinnittyvät tiukasti maa-ainekseen ja orgaaniseen ainekseen eivätkä liukene tai leviä pohjaveden mukana laajemmalle. Ne voivat vähäisessä määrin kulkeutua sadeveden tai tuulen mukana maa-ainekseen sitoutuneena. Dioksiinit ja furaanit eivät haihdu merkittävässä määrin.

Mineraaliöljy on vettä vettä kevyempi neste, joka haihtuu ympäristön lämpötilassa jossain määrin. Osa mineraaliöljyssä olevista aineista voi liueta veteen ja kulkeutua vähitellen pohjaveteen. Osa kulkeutuu erillisenä faasina pohjaveden pintakerroksessa. Osa taas kiinnittyy maa-aineshiukkasten ja sedimentin pintaan. Mineraaliöljy hajoaa vähitellen luonnossa mm. valon ja mikrobien vaikutuksesta.

Altistuksen arviointi

2,3,7,8-TCDD on nykyisellään luokiteltu ihmisille karsinogeeniseksi ja PCDD/F-yhdisteet on luokiteltu todennäköisesti ihmisille karsonogeenisiksi ja ne ovat mahdollisesti kehitys- ja lisääntymistoksisia. Varmuudella dioksiinit ja furaanit aiheuttavat iho-oireita (klooriakne) ja hampaiden kiilevaurioita. Ihminen saa dioksiineja ja furaaneja pääasiassa ravinnosta, mm. kalasta, kananmunista ja lihasta. Dioksiineille ja furaaneille voi altistua suoraan ruuansilatuselimistön, ihokosketuksen tai äidinmaidon välityksellä.

Tutkimukset, tulokset ja kunnostussuunnitelma ilmenevät tarkemmin PSV-Maa ja Vesi Oy:n kunnostussuunnitelmasta (PO50320 8.9.2005) sekä hakijan ilmoituksesta (13.9.2005).

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus ei ole katsonut aiheelliseksi pyytää lausuntoa Haukiputaan kunnan ympäristöviranomaiselta, sillä kunnassa olevien saha-alueiden kunnostusta on suunniteltu yhteistyössä kunnan viranomaisten kanssa. Asiasta keskustelin puhelimesta Haukiputaan kunnan ympäristösihteeri Jussi Muilun kanssa 19.9.2005. Hänellä ei ollut huomautettavaa asian johdosta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava PSV – Maa ja Vesi Oy:n laatiman kunnostussuunnitelman (PO50320 8.9.2005), hakijan 13.9.2005 päivätyn ilmoituksen sekä tämän päätöksen määräysten mukaisesti. Ennen kunnostustyön aloittamista on kunnos-

tuksesta ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Haukiputaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, sekä naapuri kiinteistöille. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota tarpeettomaksi työn kannalta. Ennen töiden aloittamista ympäristökeskukselle ja Haukiputaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on ilmoitettava työmaan ympäristötekniinen asiantuntija.

2. Maaperän kunnostuksen tavoitetaso

- arseeni	50 mg/kg
- kupari	400 mg/kg
- kromi	400 mg/kg
- mineraaliöljy (C23-C35)	2000 mg/kg
- mineraaliöljy (C10-C23)	1000 mg/kg
- dioksiini ja furaani	500 ng I-TEQ/kg
- 2,4,6-trikloorifenoli	10 mg/kg
-2,3,4,6-tetrakloorifenoli	4 mg/kg
- pentakloorifenoli	4 mg/kg

Alueen kunnostuksen yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaus on varmistettava laboratorioanalyseillä.

Pilaantuneet maat on toimitettava käsittelypaikkaan, jolla on ympäristölupa kyseisten massojen käsittelyyn. Käsiteltäessä ja kuljetettaessa pilaantuneita maita on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä ressuilla. Ongelmajätteiksi luokiteltavien pilaantuneiden maiden siirrosta on laadittava valtioneuvoston päätöksen (659/1996) mukainen siirtoasiakirja.

Kun ympäristöviranomainen on hyväksynyt työn, kaivualue muotoillaan maastoon sopivaksi.

3. Jos kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, tästä on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Haukiputaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristökeskus hyväksyy mahdolliset muutokset. Kunnostuksesta on tehtävä loppuraportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta. Raportti toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukseen sekä Haukiputaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Kohteen pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty, puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 75 §, 78 §, 105 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §

MAKSU JA SEN PERUSTELUT**Maksu 616 €**

Ympäristöministeriön päätöksessä alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Päätöksen mukaan maksu pilaantuneen maa-alueen kunnostusta koskevasta käsittelystä määräytyy käytetyn työajan mukaan. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 16 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**Päätös hakijalle saantitodistuksella suorittemaksua vastaan.****Jäljennös maksutta:**

Haukiputaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

PSV – Maa ja Vesi Oy

Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikön sijainen
vanhempi insinööri

Aulis Kaasinen

Rakennusmestari

Matti Petänen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto - oikeudelta** valituskirjelmällä.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto - oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto - oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993, muut. 974/2001 ja 1024/2002) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto - oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 80 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite:
postiosoite:
puhelin:
sähköposti:
aukioloaika:

Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 Vaasa
vaihde 010 36 42611; telekopio 010 36 42760
vaasa.hao@om.fi
klo 8 - 16.15